

44

Додаток 4
Форма робочої програми практики

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет будівництва і архітектури

Кафедра фізичного виховання і спорту

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ
ВИРОБНИЧА (ТРЕНЕРСЬКА) ПРАКТИКА
(назва практики)

факультет _____ Геоінформаційних систем та управління територіями _____
галузь знань _____ 01 Освіта/Педагогіка _____
спеціальність _____ 017 Фізична культура і спорт _____
спеціалізація _____

Київ - 2023

Робоча програма з ____ Виробничої (тренерської) практики ____ для студентів спеціальності ____ 017 Фізична культура і спорт на 2023 /2024 навчальний рік.

Робоча програма розроблена на підставі наскрізної програми практик студентів спеціальності 017 Фізична культура і спорт, затвердженої на засіданні Вченої ради КНУБА «23» лютого 2022 р., протокол № 4.

Розробники:

Шамич О.М., зав.кафедри ФВіС, доктор псих.наук, професор
Озерова О.А., доцент кафедри ФВіС, канд.наук з ФВіС, доцент
Ляшенко А.О., старший викладач кафедри ФВіС

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фізичного виховання і спорту, протокол № 11 від «31» травня 2023 року

Завідувач кафедри (підпис) /Олександр ШАМИЧ/

Схвалено гарантом освітньої програми «Фізичне виховання і спорт»

Гарант ОП (підпис) /Ольга ОЗЕРОВА/

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» протокол № 4 від «23» травня 2023 року

1. Характеристика Виробничої (тренерської) практики

Рік підготовки ___IV___
Семестр ___VII___
Кількість тижнів ___6___
Кількість кредитів ___10___
Загальна кількість годин ___300___

Вид контролю: _____ залік _____

Виробнича (тренерська) практика – є важливою складовою підготовки сучасного фахівця галузі фізичної культури і спорту, яка входить до переліку обов'язкових освітніх компонент ОПП «Фізичне виховання і спорт» підготовки бакалаврів за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт».

Виробнича (тренерська) практика є формою професійного навчання, що базується на фахових знаннях і уміннях, забезпечуючи практичне пізнання закономірностей і принципів педагогічної тренерської діяльності, засвоєння засобів її організації.

Основою організації тренерської практики є особистісно діяльнісний підхід до процесу професійного становлення майбутнього фахівця. Діяльність студентів під час проходження практики є аналогом професійної діяльності тренера за змістом і структурою, розмаїттям відносин з самими спортсменами, їхніми батьками, тренерами, керівництвом спортивних закладів, їхніх функцій.

Практика організовується в реальних умовах навчально-тренувального процесу з обраного виду спорту. Результатом практики є не лише отримання і поглиблення знань, засвоєння окремих професійних умінь і навичок, але й формування особистості майбутніх тренерів-педагогів, психології їхньої поведінки, становлення основ індивідуального стилю діяльності з яскраво проявленою рефлексією.

Виробнича (тренерська) практика є практичним продовженням таких профільних дисциплін, як: «Теорія спорту», «Гігієна ФВіС», «Підвищення спортивної майстерності», «Теорія і методика спортивної підготовки», «Професійно-педагогічне удосконалення», а також Навчально-ознайомчої (1 курс) і Спортивно-педагогічної (2 курс) практики.

Виробнича (тренерська) практика студентів може відбуватися на базі Дитячо-юнацьких спортивних шкіл (ДЮСШ), Спортивних клубів (СК), Спортивних секцій, Громадських організацій, Федерацій за видом спорту тощо.

Тривалість практики складає 6 тижнів (10 кредитів) і проходить в якості помічника тренера (1 тиждень) і тренера з виду спорту (4 тижні).

Після проходження практики студенти складають залікову документацію.

Підсумком проходження виробничої (тренерської) практики є диференційний залік.

2. Мета та завдання виробничої (тренерської) практики

Мета: забезпечити особистісну готовність студентів до практичної реалізації набутих у процесі навчання фундаментальних знань з теорії і методики тренерської діяльності за видом спорту, принципи її організації та форми проведення з кваліфікованими спортсменами.

Завдання:

1. Поглиблення і закріплення теоретичних знань, отриманих в процесі вивчення загальних і фахових дисциплін, їх практичне застосування в навчально-тренувальній роботі зі спортсменами;
2. Розширення і поглиблення професійної педагогічної підготовленості, формування професійних якостей особистості тренера з виду спорту;
3. Формування навичок з планування, організації та проведення навчально-тренувального процесу в обраному виді спорту, а також контролю за його ефективністю;
4. Вироблення умінь організації діяльності спортсменів на навчально-тренувальних заняттях;
5. Вироблення умінь аналізу і самоаналізу проведених навчально- тренувальних занять;
6. Формування досвіду в організації і проведенні спортивно масових заходів;
7. Визначення професійної готовності студентів до роботи тренером з виду спорту;
8. Формування у студентів стійкого інтересу до обраної професії.

Сформовані компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК04. Здатність працювати в команді.

ЗК05. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК07. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК08. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК09. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.

СК02. Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях.

СК03. Здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення.

СК04. Здатність визначати заходи з фізкультурно-спортивної реабілітації та форми адаптивного спорту для осіб, що їх потребують

СК07. Здатність застосовувати знання про будову та функціонування

організму людини.

СК08. Здатність проводити біомеханічний аналіз рухових дій людини

СК09. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

СК10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.

СК11. Здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом.

СК12. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

СК13. Здатність застосовувати сучасні технології управління суб'єктами сфери фізичної культури і спорту.

СК14. Здатність до безперервного професійного розвитку.

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти (ПРН):

ПРН01. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем.

ПРН02. Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.

ПРН03. Уміти обробляти дані з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

ПРН04. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.

ПРН05. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

ПРН06. Мати базові знання з проведення досліджень проблем фізичної культури і спорту, підготовки та оформлення наукової праці.

ПРН07. Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами.

ПРН08. Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.

ПРН13. Використовувати засвоєнні уміння і навички занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості

ПРН14. Застосовувати у професійній діяльності знання анатомічних, фізіологічних, біохімічних, біомеханічних та гігієнічних аспектів занять фізичною культурою і спортом.

ПРН15. Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом.

ПРН16. Надавати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі людини.

ПРН17. Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.

ПРН18. Аналізувати психічні процеси, стани та властивості людини під час занять фізичною культурою і спортом.

ПРН19. Аргументувати управлінські рішення для вирішення проблем, які виникають в роботі суб'єктів фізичної культури і спорту; мати навички лідерства.

ПРН20. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ПРН21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Можливі місця проведення практики:

1. ДЮСШ (дитячо-юнацькі спортивні школи)
2. СДЮШОР (Спеціалізовані дитячо-юнацькі школи олімпійського резерву)
3. ШВСМ (школи вищої спортивної майстерності)
4. Федерації за видом спорту
5. Спортивні клуби (СК)
6. Громадські організації

3. Зміст виробничої (тренерської) практики

Під час проходження практики студенти виконують організаційну, навчально-тренувальну, виховну, навчально-методичну, профорієнтаційну, адміністративно-господарську та фінансову діяльність.

I. Організаційна робота.

1. Участь в установчій та підсумковій конференціях.
2. Знайомство із керівним та тренерсько-викладацьким складом бази практики (ДЮСШ, СК, громадських організацій, федерацій за видом спорту та ін.), ознайомлення з установчими документами та матеріально-технічною базою.
3. Ознайомлення з правилами внутрішнього розпорядку, посадовими інструкціями працівників, правилами техніки безпеки та охорони праці бази практики.
4. Вивчення системи роботи тренера-викладача з виду спорту.
5. Ведення звітної документації практики.

II. Навчально-тренувальна робота.

1. Ознайомлення з документами планування та обліку навчально-тренувальної роботи (річний план навчально-тренувального процесу, календарний план спортивно-масових заходів, план-конспект навчально-тренувального заняття, журнал обліку роботи навчально-тренувальної групи, особова картка спортсмена).

2. Вивчення досвіду роботи тренера-викладача: організації і методики навчально-тренувального процесу з виду спорту.
3. Спостереження за проведенням навчально-тренувальних занять тренером (тренерами) бази практики.
4. Складання планів-конспектів навчально-тренувальних занять в закріплених групах (групи спортивного удосконалення).
5. Участь у проведенні навчально-тренувальних занять в якості помічника тренера.
6. Самостійне проведення навчально-тренувальних занять з виду спорту.
7. Ведення обліку успішності навчально-тренувального процесу учнів у закріпленій групі (групах).
8. Проведення педагогічного аналізу навчально-тренувального заняття (студента-практиканта та/або тренера).
9. Участь у організації і проведенні спортивно-масових заходів (спортивних змагань), ознайомлення із веденням відповідної документації.

III. Навчально-методична робота.

1. Вивчення методичних посібників з питань організації, проведення та управління навчально-тренувальним процесом і тренерською діяльністю.
2. Участь у роботі тренерської ради, педагогічної ради, федерації з виду спорту.

IV. Виховна та профорієнтаційна робота.

1. Визначення шляхів та засобів впливу на спортсменів у навчально-тренувальному процесі.
2. Проведення бесід зі спортсменами з метою виховання в них самоорганізації, самодисципліни, відповідального ставлення до навчання у школі та тренувального процесу.
3. Робота з батьками (участь у батьківських зборах, індивідуальних та групових бесідах тощо).
4. Проведення колективної творчої справи – організація і проведення спортивного змагання за видом спорту з вихованцями бази практики.
5. Проведення індивідуальних бесід зі спортсменами та їх батьками про спеціальність 017 «Фізична культура і спорт» на кафедрі фізичного виховання і спорту Київського національного університету будівництва і архітектури.

V. Адміністративно-господарська та фінансова діяльність.

1. Ознайомлення з документацією стосовно проведення навчально-тренувальних зборів, спортивних змагань, відряджень та інших спортивно-масових заходів.
2. Складання фінансових звітів про проведення спортивних заходів та відряджень.
3. Складання кошторису змагань.

Індивідуальні завдання

Для студентів, які навчаються за індивідуальним планом, або з поважних причин не можуть виконувати основну програму практики, або навчаються дистанційно.

До індивідуальних завдань віднесено:

- Оформлення звітної документації згідно програми практики.
- Розробка 10 розгорнутих планів-конспектів навчально-тренувальних занять за видом спорту з кваліфікованими спортсменами; план спортивно-масового заходу (спортивного змагання); сценарій спортивного свята, текст виховної бесіди зі спортсменами; текст бесіди зі спортсменами та їх батьками з профорієнтаційних питань та ін.

4. Організація практики

Організація і проведення практики здійснюється відповідно до галузевих стандартів освіти, керуючись «Положенням про організацію практик студентів Київського національного університету будівництва і архітектури», затвердженим рішенням вченої ради Київського національного університету будівництва і архітектури, протокол № 53, від 07 жовтня 2022 р.

Відповідальність за безпосередню організацію і проведення виробничої (тренерської) практики у спортивному закладі, забезпечує кафедра фізичного виховання і спорту.

Загальне керівництво тренерською практикою здійснює *керівник практики* – науково-педагогічний працівник кафедри фізичного виховання і спорту. Керівник практики до початку практики:

- контролює готовність спортивних баз практики;
- складає проект наказу про розподіл студентів по базах практики і про призначення керівників-методистів від кафедри фізичного виховання і спорту;
- забезпечує проведення необхідних організаційних заходів: проведення установчої конференції, інструктажу студентів про порядок проведення практики, надання зразків залікової документації.

Протягом періоду практики керівник:

- контролює проходження практики;
- надає методичну допомогу студентам щодо складання індивідуальних планів, щоденнику та оформлення документів.

Після закінчення практики керівник:

- забезпечує проведення підсумкової конференції;
- у складі комісії заслуховує та оцінює документацію, звіти студентів про проходження тренерської практики;
- забезпечує оформлення залікової відомості та її подачу в деканат факультету.

Керівники-методисти призначаються з числа досвідчених викладачів кафедри ФВіС, які добре знають роботу закладів та установ галузі фізичної культури і спорту.

Їх обов'язками є: керівництво *п'ятигодинним* робочим днем студентів-практикантів; надання методичної допомоги у плануванні, проведенні та аналізі навчально-тренувальних занять з виду спорту; присутність на контрольних заняттях, їх аналіз та оцінювання; зальне оцінювання діяльності студентів під час проходження тренерської практики.

Керівники баз практики своїм розпорядженням зараховують студентів на практику і призначають відповідальних тренерів-викладачів для роботи з ними.

Студенти-практиканти на період практики приєднуються до складу педагогічно-тренерського колективу, тому вони зобов'язані дотримуватись правил внутрішнього розпорядку організації (установи), виконувати розпорядження директора, його заступників та відповідального тренера-викладача.

Студенти-практиканти беруть участь в роботі тренерської ради, мають право користуватися навчальними посібниками, комп'ютерною технікою що знаходяться на базі практики.

З усіма питаннями, що виникають під час практики, вони звертаються до керівника практики, керівників-методистів, а також до адміністрації та тренерського складу бази практики.

Практика студентів проводиться на заздалегідь визначених базах, що забезпечують виконання програми на високому професійному рівні.

Бази практик обираються за обраним видом спорту, за наявності відповідної матеріально-технічної бази і наявності груп навчально-тренувальної підготовки та спортивного удосконалення.

Студенти можуть самостійно обрати собі місце проходження практики і пропонувати його для затвердження на кафедрі ФВіС. У цьому випадку студент повинен подати на розгляд кафедри заяву для проходження практики та відношення базового закладу, в якому адміністрація гарантує створення необхідних умов для виконання студентом програми практики.

Практика триває 6 тижнів (осінній семестр).

Для проходження виробничої (тренерської) практики студенти розподіляються по спортивним базам. В кожній групі призначається староста, в обов'язок якого входить контроль за відвідуванням студентів, зв'язок з методистом, тренерами за видом спорту.

Методист і тренер спортивної групи на період практики визначають і контролюють виконання завдань з практики для кожного студента.

Для проходження студентами практики кафедрою фізичного виховання і спорту пропонуються наступні бази:

№	Бази практики	Договір
1	ПОДІЛЬСЬКИЙ РАЙОННИЙ У М.КИЄВІ ЦЕНТР ФІЗИЧНОГО ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ «СПОРТ ДЛЯ ВСІХ», місто Київ, ПРОСПЕКТ ГЕОРГІЯ ГОНГАДЗЕ, будинок 3 ЛІТ.Б, директор Марченко Роман Васильович	Договір №308/2, від 19.04.2023 року
2	Федерація футболу м. Києва, вул. Металістів, 12	Практика проходить з 2020 року Договір
3	Легкоатлетичний манеж, пр. Павла Тичини 18, м. Київ	Договір №307/2, від 19.04.2023 року
4	Колегія футбольних арбітрів та спостерігачів, вул. Виборзька, б.99, офіс 2.	Практика проходить з 2020 року Договір
5	Легкоатлетичний манеж, м. Київ	Договір №307/2, від 19.04.2023 року
6	Яхт Клуб «Фрегат», м. Гідропарк, пр. Броварський, 18-К, м. Київ директор Літовкін Сергій Володимирович	Договір №309/2, від 19.04.2023 року
7	Громадська організація «Федерація каякінга, каное і ауتریгера України», вул. Амосова 4, кв.121, м. Київ	Договір №304/2, від 19.04.2023 року
8	СК «Мангуст», вул. Освіти 3, м. Київ директор Ахмедов Ахмад Магомедович	Договір №305/2, від 19.04.2023 року

Кожен студент-практикант повинен:

1) провести не менш:

- 10 навчально-тренувальних занять (контрольні включно);
- одного спортивного змагання за видом спорту;
- одної виховної бесіди зі спортсменами;
- одної профорієнтаційної бесіди зі спортсменами та їх батьками.

2) підготувати:

- 2-х педагогічних аналізів навчально-тренувальних занять з виду спорту (тренера та іншого студента практиканта);
- одного фінансового звіту про проведення спортивного заходу (спортивний збір, відрядження).
- складання одного кошторису змагань;
- іншу залікову документацію.

Залікова документація підписується тренером, директором спортивної бази, методистом кафедри фізичного виховання і спорту.

Термін подання залікової документації з усіх розділів – на протязі 10 днів після закінчення практики. До захисту практики допускаються студенти, які виконали всі вимоги.

5. Методичні рекомендації

Складання документації є одним із основних розділів діяльності студента-практиканта під час проходження виробничої (тренерської) практики у спортивному закладі.

Основними документами планування тренувань і змагань за видом спорту є *річний план роботи груп спортивного закладу, навчально-тренувальна програма і календар змагань*. Усі документи планування розробляються на їх основі і повинні бути логічно і змістовно пов'язані між собою.

Звіт про проходження практики має висвітлювати, аналізувати та узагальнювати проведені під час практики види робіт. Під час написання звіту слід спиратися на записи педагогічного щоденника, які проводилися практикантом щоденно протягом її тривалості.

Звіт включає наступні частини:

- титульний аркуш;
- основна частина (складається з трьох розділів: організаційна робота, навчально-тренувальна робота, виховна робота);
- профорієнтаційна робота;
- висновки.

З метою грамотного написання звіту студентам надається стисла характеристика за кожним розділом:

1. Організаційна робота. В цьому розділі необхідно зазначити, скільки тренувальних занять студент відвідав в якості помічника у тренерів на базі практики, скільки занять відвідав у інших практикантів, що корисного взято з цих відвідувань, якими ефективними прийомами взаємодії з вихованцями-спортсменами слід озброїтися, чого слід уникати в роботі тренера-викладача. Необхідно зазначити кількість проведених навчально-тренувальних занять, в яких групах вони проводилися, які оцінки були виставлені за проведені заняття. Який позитивний досвід був накопичений, що не вдалося вирішити і чому, над чим необхідно працювати в подальшому. Крім того, детально проаналізувати роботу інших студентів-практикантів (аналіз методів тренування, завдання, відповідність тренувальних навантажень віку дітей, рівень їх підготовленості тощо), висвітлити роботу зі спортсменами, що не встигають у навчанні і з тими, що виявили здібності до занять спортом. Завершуватися організаційна частина має узагальненнями стосовно засобів, методів і форм роботи на навчально-тренувальному занятті, висновками про ефективність різних форм взаємодії спортсменів і тренера-викладача на занятті, висновками про те, що необхідно засвоїти і використовувати у власній роботі у майбутньому, чого слід уникати, яким чином самовдосконалюватися.

2. *Навчально-тренувальна робота.* В цій частині слід зазначити, з якими методичними матеріалами ознайомився студент-практикант, що зробив для поліпшення роботи у ДЮСШ. Необхідно проаналізувати теорію та методику підготовки спортсменів в групах початкової підготовки і проведення тренувальних занять, їх специфіку; аргументувати засоби, методи, методичні прийоми, форми навчання, що використовувались студентом під час проходження виробничої практики. Особливу увагу слід приділити технічній підготовленості спортсменів, описати технології, що використовувалися при навчанні техніки рухливих навичок, обґрунтувати власні розробки з цього питання, запропонувати певні вдосконалення існуючих методик та ін. В кінці даної частини звіту необхідно зробити висновок про те, якими мають бути сучасні навчально-тренувальні заняття в групах спортивного удосконалення, як і чому слід навчати спортсменів цього віку та виду спорту, які методи і засоби тренування краще сприяють більш ефективному навчанню, якою має бути методика підготовки і проведення сучасних спортивних занять.

3. *Виховна робота.* В цій частині звіту слід висвітлити роботу студента-практиканта в якості тренера-викладача. Необхідно дати розгорнуту характеристику проведення спортивного змагання за видом спорту: провести ґрунтовний аналіз виховного впливу, ефективності і значущості розробленого заходу. Найважливішим у аналізі виховної роботи є чітке визначення якостей і психологічних особливостей спортсменів, формування яких ставилося за мету виховної роботи. Також необхідно зазначити роботу з пропаганди здорового способу життя та необхідністю занять спортом серед батьків, складності, які виявились при даній роботі, назвати шляхи вирішення проблем. Потрібно дати оцінку всій проведеній роботі, спробувати визначити вдалі знахідки і прорахунки у виховній роботі, зробити висновки.

4. *Профорієнтаційна робота.* Вказати які заходи були зроблені за даним видом роботи (бесіда, коротка доповідь, обґрунтоване запрошення відвідати ЗВО/кафедру, презентація та ін.) і результати проведеної роботи серед спортсменів та їх батьків. Мета даного виду роботи – пропаганда здоров'я та здорового способу життя завдяки фізичному вихованню і спорту, популяризація спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» на кафедрі ФВіС КНУБА і сприяти розповсюдженню цієї інформації.

Висновки. У висновках звіту необхідно зазначити, яке значення мала практика для фахової підготовки майбутнього тренера-викладача, які позитивні і негативні сторони спостерігалися в організації практики, написати свої пропозиції щодо її організації, зробити висновки про власні здобутки під час виконання завдань виробничої (тренерської) практики.

6. Література

Основна

1. Воловик Н.І. Тренерська практика: методичний посібник для студентів факультетів фізичного виховання та спорту вищих педагогічних

- навчальних закладів. /Н.І. Воловик, В.А. Березовський – К.: Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. – 42 с.
2. Воробйов М.І. Практика в системі фізкультурної освіти / М.І.Воробйов, Т.І.Круцевич. – К.: Олімпійська література, 2006. – 192 с.
 3. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» від 24.12.93 року. //Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1094. - № 14. – С. 80.
 4. Концепція розвитку педагогічної освіти/ МОН України, від 16.07.2018 р, наказ № 776.
 5. Куроченко І. Фізична культура і спорт/Інформаційно-методичний довідник з питань фіз..культ.і сп. К.: ВАТ «Білоцерківська друкарня», 2010. – С.
 6. Маріонда І.І., Сивохоп Е.М. Тренерська виробнича практика. Метод.вказівки / укладачі: Е.М. Сивохоп, к.пед.н., доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання, І.І. Маріонда, к.пед.н., доцент кафедри фізичного виховання і спорту. – Ужгород, 2014. – 31с.
 7. Платонов В.М. Сучасна система спортивного тренування: підручник /В.М. Платонов. – К.: Перша друкарня, 2021. – 672 с.
 8. Сергієнко Л.П. Практика студентів спеціальності «Олімпійський та професійний спорт»: Навчальний посібник. / Л.П. Сергієнко – Миколаїв: УДМТУ, 2003. – 160 с.
 9. Товт В.А. Наскрізна навчальна програма практик студентів факультету фізичного виховання і спорту - Методичний посібник / Товт В.А., Мелега К.П., Бондарчук Н.Я., Дуло О.А., Гузак О.Ю., Щерба М.Ю. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2011. – 44 с.
 10. Фізичне виховання. Сценарії спортивних свят. – Х.: Вид. Група «Основа», 2008. – 223 с.
 11. Шиян Б.М., Папуша В.Г. Методика викладання спортивно-педагогічних дисциплін у вищих навчальних закладах фізичного виховання і спорту: Навч. посібник / Б.М.Шиян, В.Г.Папуша. – Харків: «ОВС», 2005. – 208 с.

Допоміжна

12. Алабин В. Г. Многолетняя тренировка юных спортсменов: учеб. Пособие / В. Г. Алабин, А. В. Алабин. – Харьков: Основа, 1993. – 245 с.
13. Волков Л. В. Теория и методика детского и юношеского спорта /Л. В. Волков. – К.: Олимпийская литература, 2002. – 296 с.
14. Дінейка К.В. Рух, дихання, психофізичне тренування. – К.: Здоров'я, 1984. –168 с.
15. Зайцева В.Н. Теория спортивной тренировки с основами методик: Учебник для студентов IV курса высших учебных заведений. - Запорожье: ЗГУ, 2003 – 192 с. [Електроний ресурс]. Режим доступу: http://web-files.znu.edu.ua/bank/2008/11/47/3508_1226937573_03_04_06_Met_mat.pdf
16. Канішевський С.М./ Науково-методичні та організаційні основи фізичного самовдосконалення студентства/. – К.: ІЗМН, 1999. – 189 с.
17. Правила змагань з окремих видів спорту.
18. Програми для ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ з окремих видів спорту.

19. Платонов В.Н. Теория и методика спортивной тренировки. – К.: Вища школа. Головное изд-во, 1984. – 352 с.
20. Платонов В., Сахновский К., Озимек М. Теория и методика подготовки спортсмена: современная стратегия многолетней спортивной подготовки [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/nos/texts/2003_1/pdf/art_3.pdf
21. Рибковський А.Г., Терещенко В.І. Управління у спорт.-педагогічних системах/Монографія. – Ірпінь: Нац.академ. ДПС України, 2006. – 250 с.

Інтернет-ресурси

1. www.mon.gov.ua - сайт Міністерства освіти і науки України.
2. www.nbu.gov.ua - сайт бібліотеки ім. Вернадського.
3. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text>
4. Державні вимоги до навчальних програм з фізичного виховання в процесі освіти: Наказ Міністерства освіти України № 188 від 25.05.1998 р. [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України [сайт]. – Режим доступу: www.mon.gov.ua/laws/_188.doc (08.11.2010)
5. Міністерство освіти України <https://mon.gov.ua/ua>
6. Верховна Рада України. Закони [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
7. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>
8. Міністерство молоді та спорту України. Сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dsmsu.gov.ua/index/ua>
9. Фізична активність, здоров'я і спорт. Наукове фахове видання України <http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/fazis>
10. Закон «Про освіту». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
11. Здоровий образ життя [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zdo.ru/index.php/-mainmenu-120>.

7. Форми та методи контролю

Формами контролю, які використовуються під час виробничої (тренерської) практики є:

- *індивідуальний контроль* – індивідуальні завдання, надані студенту за необхідністю; перевірка завдань або документації;
- *груповий контроль* – у тому разі коли практику проходить кілька студентів;
- *самоконтроль*.

Методи контролю.

Попередній контроль (готовність до проходження практики, здійснюється в результаті засвоєння професійно-прикладних дисциплін та практик за попередні курси навчання).

Поточний контроль здійснюється методистом з метою:

- виявити ступінь відповідальності студентів та їх ставлення до практики;
- перевірити документи планування та обліку з виробничої практики;
- допомогти самостійно засвоювати матеріал, відповідально і систематично вивчати матеріал типових програм тренувань за видом спорту;
- перевірити звітну документацію та допомогти студентові створити презентацію.

Підсумковий контроль – перевірка звітної документації та виставлення диференційованого заліку студентам з метою оцінки їх знань та навичок у відповідності до робочої програми з виробничої (тренерської) практики.

8. Вимоги до звітньої документації

1. Щоденник студента-практиканта.
2. Індивідуальний план роботи на 6 тижнів з підписом тренера та методиста.
3. 8 планів-конспектів навчально-тренувальних занять для груп спортивного удосконалення.
4. 2 розгорнутих планів-конспектів (контрольних).
5. 2 педагогічних аналізи навчально-тренувального заняття (тренера і студента-практиканта).
6. План проведення спортивного змагання.
7. Кошторис спортивного змагання.
8. Фінансовий звіт про проведення спортивного заходу (спортивний збір, відрядження).
9. План проведення виховної бесіди зі спортсменами.
10. План проведення профорієнтаційної бесіди зі спортсменами та їх батьками.
11. Зразки або фотокопії документації планування та обліку роботи бази практики.
12. Презентація про проходження практики.
13. Звіт про проходження практики.
14. Характеристика про проходження практики з оцінкою діяльності студента, завірену підписами тренера-викладача, керівника та печаткою бази практики.

По закінченню практики студенти надають методисту кафедри звітну документацію. На підставі поданих документів і характеристик керівник проводить залік із диференційованою оцінкою.

Оцінка за практику виставляється за підсумком результатів проведення відповідної завданням практики роботи (рівень теоретичного обґрунтування і якість методичного забезпечення).

Результати проходження студентами практики обговорюються на підсумкових конференціях студентів.

9. Критерії оцінювання

За результатами тренерської (виробничої) практики студенти отримують диференційований залік. Практика оцінюється чотирибальною шкалою: ”відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”.

Основними вимогами якісного оцінювання практики студентів є критерії комплексного оцінювання:

- 1) повнота та якість виконання плану практики;
- 2) ставлення до професійної діяльності (творчий підхід до виконання завдань, прагнення оволодіти професійними вміннями та навичками, рівень активності, уміння спостерігати та робити висновки, уміння концентруватися на важливих моментах тренувальної роботи, самостійності, стиль взаємовідносин тощо);
- 3) повнота та правильність оформлення звітної документації;
- 4) характеристика та оцінка діяльності керівником практики;
- 5) сукупність нових знань, умінь та навичок, отриманих студентом під час проходження практики та відображених у звітній документації.

На захисті методист з фаху надає словесну характеристику кожному студенту-практиканту про рішення завдань та сумлінне ставлення до практики.

Розподіл балів, які отримують студенти

№	Вид діяльності студента практиканта	Термін виконання	Кількість балів
1	Індивідуальний план роботи	На початку практики	5 бали
2	8 планів-конспектів навчально-тренувальних занять для груп спортивного удосконалення	Протягом практики	24 бали
3	2 розгорнутих планів-конспектів (контрольних)	Наприкінці практики	10 балів
4	2 педагогічних аналізи навчально-тренувального заняття (тренера і студента-практиканта)	Протягом практики	10 балів
5	План проведення спортивного змагання	Протягом практики	5 балів
6	Кошторис спортивного змагання	Протягом практики	5 балів
7	Фінансовий звіт про проведення спортивного заходу (спортивний збір, відрядження)	Протягом практики	5 балів
8	План проведення виховної бесіди зі спортсменами	Протягом практики	4 бали
9	План проведення профорієнтаційної бесіди зі спортсменами та їх батьками	Протягом практики	4 бали
10	Зразки або фотокопії документації планування та обліку роботи бази практики	Протягом практики	2 бали
11	Щоденник студента-практиканта	Протягом практики	10 балів
12	Презентація про проходження практики	Наприкінці практики	6 балів
13	Звіт студента-практиканта	Наприкінці практики	10 балів
Всього:			100 бали

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Підведення підсумків практики

Підсумки практики проводять на звітній конференції студентів 4 курсу. Присутність всіх студентів та методистів обов'язкова.

Методисти готують виступ, де висвітлюють підсумки проходження спортивно-педагогічної практики, її значення та пропозиції.

Результати виробничої (тренерської) практики відображаються в отриманні студентами диференційного заліку, який враховує оцінки з усіх видів роботи.

В загальну оцінку за виробничу (тренерську) практику в спортивному закладі входить: виконання обов'язків помічника тренера; грамотне і ефективне самостійне проведення тренувань у групі спортивного удосконалення за видом спорту; участь в організації і проведенні спортивного змагання; участь у виховній і профорієнтаційній роботі з дітьми і їх батьками; ознайомлення з адміністративно-господарською та фінансовою діяльністю.

Загальна оцінка виводиться в результаті обговорення та погодженості думок тренера з виду спорту, методиста, керівника практики.

Якщо студент не виконав певних видів завдань практики, він отримує нові завдання і з дозволу керівництва направляється в спортивний заклад, де і виконує завдання без відриву від навчання в університеті .

Студент, який не виконав програму практики з поважних причин, має право пройти її в терміни, визначений керівництвом практики.

Студенту, який не виконав програму практики без поважних причин, може надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених університетом.

Студент, який повторно отримує негативну оцінку за практику, може бути відрахований з університету.